

No. 42793

**United States of America
and
Ukraine**

Agreement between the Government of the United States of America and the Government of Ukraine concerning operational safety enhancements, risk reduction measures and nuclear safety regulation for civil nuclear facilities in Ukraine (with exchange of notes). Kiev, 25 October 1993

Entry into force: *25 October 1993 by signature, in accordance with article VI*

Authentic texts: *English and Ukrainian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *United States of America, 7 June 2006*

**États-Unis d'Amérique
et
Ukraine**

Accord entre le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement de l'Ukraine relatif à l'amélioration de la sécurité opérationnelle, aux mesures de réduction du risque et aux normes de sûreté nucléaire pour les installations nucléaires civiles en Ukraine (avec échange de notes). Kiev, 25 octobre 1993

Entrée en vigueur : *25 octobre 1993 par signature, conformément à l'article VI*

Textes authentiques : *anglais et ukrainien*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *États-Unis d'Amérique, 7 juin 2006*

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA AND THE GOVERNMENT OF UKRAINE CONCERNING OPERATIONAL SAFETY ENHANCEMENTS, RISK REDUCTION MEASURES AND NUCLEAR SAFETY REGULATION FOR CIVILIAN NUCLEAR FACILITIES IN UKRAINE

The Government of the United States of America and the Government of Ukraine, hereinafter referred to as the Parties;

Desiring to support the implementation of the Multilateral Nuclear Safety Initiative announced at the May 23, 1992, Lisbon meeting for the coordination of assistance to the States that were formerly a part of the Soviet Union;

Intending to build upon the framework for cooperation set forth in the Agreement between the Government of the United States of America and the Government of Ukraine Regarding Humanitarian and Technical Economic Cooperation of May 7, 1992 (the “Cooperation Agreement”);

Have agreed as follows:

Article I

1. The Parties shall cooperate in order to assist Ukraine in achieving the following objectives:

(a) providing further operational safety enhancements by expediting development of emergency operating procedures, performance based training, and administrative and operational controls for VVER-440, VVER-1000 and RBMK civilian nuclear power reactors in Ukraine;

(b) reducing the risks associated with the operation of VVER-440, VVER-1000 and RBMK civilian nuclear power reactors in Ukraine; and

(c) developing consistent and effective safety standards and procedures for use by regulatory authorities in Ukraine responsible for the safety of civilian nuclear facilities.

2. Any assistance provided under this Agreement by the United States of America shall be used only for agreed upon purposes.

3. Cooperation may include, but is not limited to:

(a) improving nuclear plant equipment servicing and maintenance practices;

(b) improving diagnostic methods and hardware, and training for technical support personnel, including a full-scope simulator for operators;

(c) implementing safety analysis methodologies;

(d) improving confinement performance in case of severe accidents;

(e) developing methods to prevent uncontrolled hydrogen explosions in confinements;

- (f) installing dedicated emergency diesels and feedwater pumps in protected areas;
- (g) performing technical and fire safety assessments;
- (h) improving basic fire prevention, detection, and response capabilities;
- (i) designing reactor trip mechanisms for high risk failure modes;
- (j) training in regulatory methods and procedures, inspection techniques and evaluation, regulatory law, and the use of radioactivity monitoring equipment; and
- (k) improving regulatory effectiveness by developing appropriate regulatory standards, requirements, procedures and equipment.

Article II

1. The Parties shall coordinate and review implementation of this Agreement through the Joint Coordinating Committee for Civilian Nuclear Reactor Safety (the "JCCNRS"), reporting to the Joint Committee on Cooperation in the Peaceful Uses of Atomic Energy (the "JCC"), established under the Agreement Between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on Scientific and Technical Cooperation in the Field of the Peaceful Uses of Atomic Energy of June 1, 1990 (the "Peaceful Uses Agreement") and the Memorandum of Cooperation in the Field of Civilian Nuclear Reactor Safety Between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics of April 26, 1988 (the "CNRS-MOC").

2. If the Peaceful Uses Agreement or the CNRS-MOC expires or otherwise terminates before the expiration or termination of this Agreement, the JCCNRS and JCC shall remain in effect during the period this Agreement is in force for the purposes set forth in Paragraph 1 of this Article.

Article III

1. Articles I ("Taxes and Other Charges"), II ("Status of Personnel"), III ("Inspection and Audit"), and IV ("Use of Assistance") of the Cooperation Agreement, Article III (relating to the JCCNRS) of the CNRS-MOC, and Article 6 (relating to the JCC) of the Peaceful Uses Agreement shall apply to any assistance provided by the United States under this Agreement.

2. The Parties may enter into implementing agreements to accomplish the objectives set forth in Article I of this Agreement.

3. In case of any inconsistency between this Agreement and any implementing agreement, the provisions of this Agreement shall prevail.

Article IV

1. The Government of Ukraine shall, in respect of legal proceedings and claims, other than contractual claims, hold harmless and bring no legal proceedings against the Government of the United States of America and its personnel, or against contractors and

contractors' personnel of the Government of the United States of America, for damage to property owned by Ukraine, or death or injury to any personnel of Ukraine, arising out of activities pursuant to this Agreement.

2. Claims by third parties, arising out of the acts or omissions of the Government of the United States of America or its personnel, or of contractors or contractors' personnel of the Government of the United States of America, done in the performance of official duty, or arising out of any act, omission or occurrence for which the United States of America is otherwise legally responsible under the law of Ukraine, shall be the responsibility of the Government of Ukraine.

3. The provisions of this Article shall not prevent the Parties from providing compensation in accordance with their national laws.

4. Nothing in this Article shall be interpreted to prevent legal proceedings or claims against nationals of Ukraine or permanent residents of Ukraine in connection with activities within the framework of this Agreement.

Article V

Assistance of the Government of the United States of America, in accordance with this agreement, shall be provided in accordance with the national laws and regulations of each Party, and shall be subject to the availability of appropriated funds and the mutual agreement of the Parties.

Article VI

This Agreement shall enter into force upon signature and shall remain in force for a period of five (5) years. This Agreement may be terminated prior to its expiration by either Party upon six (6) months written notice to the other Party of its intention to do so. In either event, the provisions of Articles II, III and IV of this Agreement shall continue to apply with respect to assistance furnished before the date of expiration or termination of this Agreement, unless otherwise agreed by the Parties in writing.

Done at Kiev, this 25th day of October, 1993, in duplicate, each in the English and Ukrainian languages, both texts being equally authentic.

For the Government of the United States of America:

WARREN CHRISTOPHER

For the Government of Ukraine:

ANATOLIY ZLENKO

[RUSSIAN TEXT — TEXTE RUSSE]

У Г О Д А

**МІЖ УРЯДОМ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ І УРЯДОМ
УКРАЇНИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ,
ЗНИЖЕННЯ СТУПЕНЯ РИЗИКУ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА ЗМІЦНЕННЯ
СИСТЕМ РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНИХ АТОМНИХ ОБ'ЄКТІВ
В УКРАЇНІ**

Уряд Сполучених Штатів Америки і Уряд України /далі іменуються Сторони/,

бажаючи підтримати багатосторонню ініціативу щодо підвищення безпеки атомних об'єктів, проголошену 23 травня 1992 року на Лісабонській зустрічі з питань координування допомоги республікам колишнього Радянського Союзу,

висловлюючи намір розширити рамки співробітництва, визначені в Угоді між Урядом Сполучених Штатів Америки та Урядом України про гуманітарне і техніко-економічне співробітництво від 7 травня 1992 року /Угода про співробітництво/,

домовилися про таке:

С Т А Т Т Я 1

1. Сторони співробітничатимуть з метою надання допомоги Україні у досягненні наступних цілей:

а/ забезпечення подальшого підвищення експлуатаційної безпеки шляхом прискорення процесу розробки аварійних експлу-

атаційних інструкцій, системного підходу до підготовки персоналу, а також адміністративних та оперативних засобів управління цивільними реакторами типу ВВЕР-440, ВВЕР-1000 та РБМК, що експлуатуються в Україні;

б/ зниження ступеня ризику, пов'язаного з експлуатацією цивільних ядерних реакторів типу ВВЕР-440, ВВЕР-1000 та РБМК в Україні та

в/ розробка послідовних і ефективних стандартів з питань безпеки та процедур для використання регулюючими органами України, відповідальними за безпеку цивільних атомних об'єктів.

2. Будь-яка допомога, що надається Сполученими Штатами Америки відповідно до цієї Угоди, використовуватиметься виключно для погоджених цілей.

3. Співробітництво може бути поширене /але не обмежується цим/ на такі питання:

а/ поліпшення методики технічного обслуговування та догляду за обладнанням на атомних станціях;

б/ удосконалення діагностичних методів та апаратних засобів, підготовка персоналу технічної підтримки, включаючи повномасштабні тренажери для оперативного персоналу;

в/ впровадження методологій аналізу безпеки;

г/ поліпшення властивостей захисної герметичної оболонки у разі важкої аварії;

д/ розробка методів запобігання неконтрольованим вибухам водню всередині захисної герметичної оболонки;

є/ встановлення спеціально призначених аварійних дизелів та насосів живильної води на захищених ділянках;

ж/ проведення аналізу технічного стану та протипожежної

безпеки, а також перевірки функціонування та розташування систем безпеки;

з/ удосконалення основних засобів виявлення, попередження та реагування у разі пожежі;

і/ проектування механізмів аварійної зупинки реактора для роботи у режимах експлуатації з високим ступенем ризику виходу з ладу;

й/ навчання персоналу регулюючим методам та процедурам, техніці проведення інспекцій та оцінки, законодавству в галузі регулюючої діяльності, а також використанню устаткування радіаційного моніторингу;

к/ підвищення ефективності регулюючої діяльності шляхом розробки відповідних регулюючих стандартів, вимог, процедур та обладнання.

С Т А Т Т Я   І І

1. Сторони здійснюють координацію та нагляд за виконанням цієї Угоди через Спільний Координаційний Комітет з безпеки цивільних ядерних реакторів /СККВЦЯР/, що підпорядковується Об'єднаному Комітету з співробітництва в галузі мирного використання атомної енергії, заснованому відповідно до Угоди між Сполученими Штатами Америки та Союзом Радянських Соціалістичних Республік з технічного співробітництва в галузі мирного використання атомної енергії від 1 червня 1990 року /"Угода про мирне використання"/, та відповідно до Меморандуму про співробітництво в галузі безпеки цивільних ядерних реакторів між Сполученими Штатами Америки та Союзом Радянських Соціалістичних Республік від 26 квітня 1988 року.

2. У разі закінчення терміну дії Угоди про мирне використання або Меморандуму або припинення дії цих документів з інших причин до завершення чи припинення дії цієї Угоди, СККВЦЯР та Об'єднаний Комітет з співробітництва в галузі мирного використання атомної енергії продовжуватимуть функціонувати протягом усього терміну цієї Угоди для виконання цілей, визначених у параграфі I цієї статті.

С Т А Т Т Я   І І І

1. Стаття I /"Податки та інші збори"/, стаття II /"Статус персоналу"/, стаття III /"Інспекція та перевірка"/ та стаття IV /"Використання допомоги"/ Угоди про співробітництво, стаття III /стосується СККВЦЯР/ Меморандуму та стаття 6 /стосується Об'єданого Координаційного комітету з співробітництва в галузі мирного використання атомної енергії/ Угоди про використання атомної енергії в мирних цілях будуть застосовані до будь-якої допомоги, яку надаватимуть Сполучені Штати Америки за цією Угодою.

2. Сторони можуть укладати відповідні додаткові угоди з метою досягнення цілей, визначених у статті I цієї Угоди.

3. У разі будь-яких невідповідностей між цією Угодою та додатковими угодами перевагу матимуть положення цієї Угоди.

С Т А Т Т Я   І V

1. Стосовно порушення судових справ та пред'явлення судових позовів, за винятком випадків, про які йдеться в контракті, Уряд України не висуватиме претензій і не порушуватиме

судової справи проти Уряду Сполучених Штатів Америки та його персоналу, підрядчиків та персоналу підрядчиків Уряду Сполучених Штатів Америки за шкоду, завдану власності України, смерть або каліцтво будь-якого персоналу України внаслідок дій, що витікають з цієї Угоди.

2. За позови з боку третіх сторін, викликані діями чи неоглядом з боку Уряду Сполучених Штатів Америки або його персоналу, підрядчиків або персоналу підрядчиків Уряду Сполучених Штатів Америки, вчинені при виконанні офіційних обов'язків, або які є наслідком будь-якої дії, неогляду чи випадковості, за які Уряд Сполучених Штатів Америки мав би в інших випадках нести юридичну відповідальність згідно із законодавством України, нестиме відповідальність Уряд України.

3. Положення цієї статті не є перешкодою для того, щоб Сторони виплачували компенсацію відповідно до законів їх держав.

4. Ніщо в цій статті не буде тлумачитися таким чином, щоб звільнити від юридичної відповідальності або судових позовів громадян України або осіб, які постійно проживають в Україні, в зв'язку з діяльністю в рамках цієї Угоди.

С Т А Т Т Я   V

Допомога з боку Сполучених Штатів Америки в рамках цієї Угоди надаватиметься відповідно до національних законів та норм кожної із Сторін та за наявності виділених для цього коштів та взаємної домовленості Сторін.

С Т А Т Т Я   V I

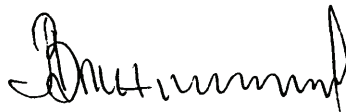
Ця Угода набуває чинності з моменту підписання і діятиме протягом   5   років. Дія цієї Угоди може бути припинена будь-якою із Сторін через 6 місяців після письмового повідомлення іншої Сторони про такий намір. В будь-якому випадку положення статей II, III, та IV цієї Угоди продовжуватимуть діяти стосовно допомоги, наданої до дати закінчення або припинення дії цієї Угоди, якщо не буде іншої письмової домовленості Сторін.

Здійснено в м.   Києві   25 жовтня   1993 року, в двох примірниках англійською та українською мовами, при цьому обидва тексти мають однакову силу.

**ЗА УРЯД СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ
АМЕРИКИ**

ЗА УРЯД УКРАЇНИ

[EXCHANGE OF NOTES]

I

DEPARTMENT OF STATE

WASHINGTON

October 25, 1993

Excellency:

I have the honor to refer to the Agreement signed today between the Government of the United States of America and the Government of Ukraine Concerning Operational Safety Enhancements, Risk Reduction Measures and Nuclear Safety Regulation for Civilian Nuclear Facilities in Ukraine (the "Agreement"). In this connection, the Government of the United States of America wishes to propose to the Government of Ukraine the following understandings:

The term "contractors" includes all persons and organizations engaged in carrying out contracts entered into by the Government of the United States of America pursuant to the Agreement, including sub-contractors, consultants, suppliers and sub-suppliers of equipment and services at any tier.

Article IV(1) is a waiver of claims for direct, indirect and consequential damages and applies to claims brought by the Government of Ukraine; it does not apply to third-party claims. The term "contractual claims" contained in Article IV(1) refers only to claims brought in order to enforce contracts to which the Government of Ukraine or Ukrainian nationals are party. The term "contractual claims" does not refer to claims for property damage, including consequential damages, nor for death or personal injury, nor to claims relating to contracts between the Government of the United States of America and other persons for the implementation of the Agreement.

The term "official duty" contained in Article IV(2) encompasses all activities undertaken pursuant to the Agreement by employees of the Government of the United States of America, or by its contractors and their employees.

The "responsibility of the Government of Ukraine" referred to in Article IV(2) includes the obligation to provide for the adequate defense of, to indemnify and to hold harmless the Government of the United States and its employees, as well as its contractors and their employees, in connection with any claim brought against any of them in any court or other forum in any country in connection with activities undertaken pursuant to the Agreement.

Obligations undertaken by Ukraine pursuant to Article IV relating to civilian nuclear power reactors that Ukraine owns at the time the Agreement enters into force shall remain in effect regardless of any subsequent transfer of ownership of those reactors, and pursuant to Article VI, shall remain in effect notwithstanding the termination or expiration of the Agreement.

If the Government of Ukraine agrees to the aforementioned proposal, this note and your note to that effect shall constitute an understanding between our governments, and shall form an integral part of the Agreement.

Accept, Excellency, the renewed assurances of my highest consideration.

WARREN CHRISTOPHER

His Excellency
Anatoliy M. Zlenko
Minister of Foreign Affairs of Ukraine
Kiev

[UKRAINIAN TEXT — TEXTE UKRAINIEN]

ii

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО
ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

Пану У.Крістоферу
Державному секретарю
Сполучених Штатів Америки

25 жовтня 1993 р.

Ваше Превосходительство!

Маю честь послатися на Вашу ноту від 25 жовтня 1993 року, в якій пропонується досягти певного порозуміння у зв'язку з підписанням Угоди між Урядом України і Урядом Сполучених Штатів Америки щодо підвищення експлуатаційної безпеки, зниження ступеня ризику експлуатації та зміцнення систем регулювання цивільних атомних об'єктів в Україні /"Угода"/ і в якій, зокрема, говориться:

"Ваше Превосходительство!

Маю честь послатися на підписану сьогодні Угоду між Урядом Сполучених Штатів Америки і Урядом України щодо підвищення експлуатаційної безпеки, зниження ступеня ризику експлуатації та зміцнення систем регулювання цивільних атомних об'єктів в Україні /"Угода"/ . У цьому зв'язку Уряд Сполучених Штатів Америки хотів би запропонувати Урядові України досягти такої домовленості:

Термін "підрядчики" включає всіх осіб і всі організації, залучені до виконання контрактів, укладених Урядом Сполучених Штатів Америки згідно з цією Угодою, в тому числі суб-підрядчиків, консультантів, постачальників і суб-постачальників обладнання і послуг на будь-якому рівні.

Стаття IV /1/ є звільненням від претензій /позовів за прямі, посередні і подальші збитки і застосовується до претензій / позовів з боку Уряду України; ця стаття не застосовується до претензій / позовів від третьої сторони. Термін "претензії / позови за контрактом", який міститься у Статті IV /1/, стосується тільки претензій / позовів з метою здійснення стягнень за контрактами, сторонами якого є Уряд України або українська сторона. Термін "претензії / позови за контрактом" не стосується позовів / претензій з приводу пошкодження майна (включаючи подальші пошкодження), рівно ж як і до позовів / претензій у зв'язку зі смертю або травмуванням персоналу, а також до позовів / претензій за контрактами між Урядом Сполучених Штатів Америки та іншими особами з метою здійснення цієї Угоди.

Термін "офіційні обов'язки" у Статті IV /2/ охоплює всі дії службовців Уряду Сполучених Штатів Америки, їх підрядчиків та персоналу підрядчиків, які здійснюються відповідно до Угоди.

"Відповідальність уряду України", посилення на яку міститься у Статті IV /2/, включає зобов'язання забезпечити адекватний захист, відшкодування та запобігання збитків Уряду Сполучених Штатів Америки, його службовцям, рівно як підрядчикам і персоналу підрядчиків у зв'язку з будь-яким позовом / претензією проти будь-кого з них, що подається в будь-який суд

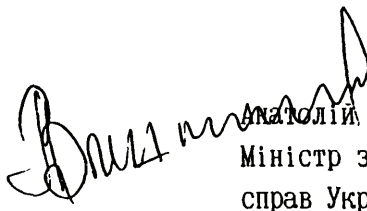
або ж інше відомство будь-якої країни у зв'язку з діяльністю, що здійснюється за Угодою.

Зобов'язання, взяті Україною згідно із Статтею IV стосовно цивільних атомних енергетичних реакторів, які є власністю України на час набуття Угодою чинності, залишатимуться в силі незалежно від будь-якої подальшої передачі права власності на ці реактори і, згідно із Статтею VI, залишатимуться в силі незалежно від припинення дії або ж закінчення терміну дії Угоди.

Якщо Уряд України погодиться з вищезгаданою пропозицією, ця нота та аналогічна нота з Вашого боку вважатимуться домовленістю між нашими урядами і стануть невід'ємною частиною Угоди".

Я маю також честь повідомити Вам, що мій Уряд згоден з вищезазначеними домовленостями і з тим, що вони стануть невід'ємною частиною цієї Угоди.

Щиро Ваш,

Анатолій Зленко
Міністр закордонних
справ України

[TRANSLATION — TRADUCTION]¹

UKRAINE

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

October 25, 1993

Excellency:

I have the honor to refer to your note of October 25, 1993, concerning the Agreement between the Government of Ukraine and the Government of the United States of America Concerning Operational Safety Enhancements, Risk Reduction Measures and Nuclear Safety Regulation for Civilian Nuclear Facilities in Ukraine (the “Agreement”), which reads:

[See note I]

I have the further honor to confirm that the Government of Ukraine agrees to the aforementioned proposal, and that it shall form an integral part of the Agreement.

Sincerely,

ANATOLIY ZLENKO
Minister of Foreign Affairs of Ukraine

The Honorable Warren Christopher
Secretary of State
United States of America

---

1. Translation supplied by the Government of the United States of America -- Traduction fournie par le Gouvernement des États-Unis d'Amérique.

[TRANSLATION -- TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE
ET LE GOUVERNEMENT DE L'UKRAINE RELATIF À
L'AMÉLIORATION DE LA SÉCURITÉ OPÉRATIONNELLE, AUX
MESURES DE RÉDUCTION DU RISQUE ET AUX NORMES DE
SÛRETÉ NUCLÉAIRE POUR LES INSTALLATIONS NUCLÉAIRES
CIVILES EN UKRAINE

Le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement de l'Ukraine, désignés ci-après par "les parties" :

Désireux d'appuyer la mise en oeuvre de l'Initiative multilatérale de sûreté nucléaire annoncée le 23 mai 1992 à la réunion de Lisbonne pour la coordination de l'assistance aux États qui ont fait partie de l'Union des Républiques socialistes soviétiques;

Entendant élargir le cadre de coopération mis en place dans l'Accord entre le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement de l'Ukraine concernant la coopération humanitaire, technique et économique du 7 mai 1992 (l' "Accord de coopération");

Sont convenus de ce qui suit :

Article I

1. Les parties coopéreront pour atteindre les objectifs suivants :

a) Fourniture de normes de sécurité opérationnelles en accélérant le développement des procédures d'exploitation d'urgence, de rendement basée sur la formation ainsi que des contrôles administratifs et opérationnels des réacteurs nucléaires civils VVER-440, VVER-1000 et RBMK en Ukraine;

b) Réduction des risques associés à l'exploitation des réacteurs nucléaires civils VVER-440, VVER-1000 et RBMK en Ukraine; et

c) Élaboration de normes et procédures de sécurité efficaces et uniformes à l'usage des autorités réglementaires en Ukraine, responsables de la sécurité des installations nucléaires civiles.

2. Toute assistance fournie par les États-Unis d'Amérique au titre du présent Accord sera utilisée uniquement aux fins convenues.

3. La coopération inclut mais n'est pas limitée à :

a) L'amélioration de l'équipement, l'entretien et la maintenance des centrales nucléaires;

b) L'amélioration du matériel et des méthodes de diagnostic, ainsi que la formation du personnel de support technique, y compris un simulateur complet pour les opérateurs;

c) La mise en oeuvre de méthodologies pour les analyses de sûreté;

d) L'amélioration des caractéristiques de contention en cas d'accidents impor-

tants;

- e) Le développement de méthodes de prévention d'explosions incontrôlées d'hydrogène dans les cuves de contention;
- f) L'installation de moteurs diesels d'urgence et de pompes à eau dans les zones protégées;
- g) Les procédures d'évaluation technique et de sécurité contre les incendies;
- h) L'amélioration des mesures de prévention, de détection et de lutte contre les incendies;
- i) La conception de mécanismes d'arrêt d'urgence du réacteur pour réagir en cas de défaillance à hauts risques;
- j) La formation aux procédures et méthodes réglementaires, aux techniques d'inspection et à l'évaluation, au droit réglementaire et à l'utilisation de l'équipement de surveillance de la radioactivité; et
- k) L'amélioration de l'efficacité du contrôle par l'élaboration de normes réglementaires, d'exigences, de procédures appropriées et l'acquisition d'équipement.

Article II

1. Les parties devront coordonner et examiner l'application du présent Accord par l'intermédiaire de la Commission mixte pour la sécurité des réacteurs nucléaires à des fins civiles (la "JCCCNRS") qui fera rapport à la Commission mixte pour la coopération dans le domaine de l'utilisation pacifique de l'énergie atomique ("JCC") établie en vertu de l'Accord entre les États-Unis d'Amérique et l'Union des Républiques socialistes soviétiques sur la coopération technique dans le domaine de l'utilisation pacifique de l'énergie atomique du 1er juin 1990 ("Accord sur les utilisations pacifiques") et le Mémorandum de coopération dans le domaine de la sûreté des réacteurs nucléaires à des fins civiles entre les États-Unis d'Amérique et l'Union des Républiques socialistes soviétiques du 26 avril 1988 ("CNRS-MOC").

2. Si l'Accord sur les utilisations ou le CNRS-MOC expire ou est dénoncé avant l'expiration ou la dénonciation du présent Accord, la JCCCNRS et le JCC resteront en vigueur pendant la période où le présent Accord est en vigueur aux fins des objectifs figurant au paragraphe 1 du présent article.

Article III

1. Les articles I ("Taxe et autres charges"), II ("Statut du personnel"), III ("Inspection et audit") et IV ("Utilisation de l'assistance") de l'Accord de coopération, l'article III (concernant la JCCCNRS) du CNRS-MOC et l'article 6 (relatif au JCC) de l'Accord sur les utilisations pacifiques sont applicables à toute assistance fournie par les États-Unis au titre du présent Accord.

2. Les parties peuvent, le cas échéant, conclure des accords de mise en application pour atteindre les objectifs figurant à l'article I du présent Accord.

3. En cas de contradiction entre le présent Accord et l'accord de mise en application, les dispositions du présent Accord prévaudront.

Article IV

1. En ce qui concerne les réclamations et poursuites judiciaires autres que les réclamations contractuelles, le Gouvernement de l'Ukraine dégagera de toute responsabilité et n'entamera aucune action ou autres procédures judiciaires contre le Gouvernement des États-Unis d'Amérique, ses fonctionnaires, contractants et personnel des contractants pour des dommages à des propriétés appartenant à l'Ukraine, le décès ou les dommages corporels à des membres du personnel de l'Ukraine, résultant d'activités au titre du présent Accord.

2. Les réclamations de tiers, résultant des actes ou omissions du Gouvernement des États-Unis d'Amérique, de son personnel, de contractants ou du personnel de contractants du Gouvernement des États-Unis d'Amérique, commis dans l'exercice de leur mission officielle ou de tout autre acte, omission ou occurrence, pour lesquels les États-Unis d'Amérique sont légalement responsables en vertu du droit ukrainien, relèveront de la responsabilité du Gouvernement de l'Ukraine.

3. Les dispositions du présent article n'interdisent pas aux parties de fournir des compensations conformément à leur législation nationale.

4. Aucune disposition du présent article n'interdit d'engager des procédures juridiques ou des réclamations contre des ressortissants ou des résidents permanents de l'Ukraine, en rapport avec des activités dans le cadre du présent Accord.

Article V

L'assistance du Gouvernement des États-Unis d'Amérique au titre du présent Accord, sera fournie conformément aux lois et réglementations nationales de chaque partie et sera fonction de la disponibilité des fonds appropriés et de l'accord mutuel des parties.

Article VI

Le présent Accord entrera en vigueur lors de sa signature et le restera pour une période de cinq (5) ans. Il peut être dénoncé avant son expiration par l'une ou l'autre des parties, moyennant préavis écrit de six (6) mois à l'autre partie. Dans tous les cas, les dispositions des articles II, III et IV du présent Accord resteront d'application en ce qui concerne l'assistance fournie avant la date d'expiration ou de dénonciation du présent Accord, sauf accord contraire écrit des parties.

Fait à Kiev, le 25 octobre 1993, en double exemplaire, chacun en langues anglaise et ukrainienne, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement des États-Unis d'Amérique :

WARREN CHRISTOPHER

Pour le Gouvernement d'Ukraine :

ANATOLIY ZLENKO

ÉCHANGE DE NOTES

I

DÉPARTEMENT D'ÉTAT

WASHINGTON

Le 25 octobre 1993

Excellence,

J'ai l'honneur de faire référence à l'Accord signé aujourd'hui entre le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement de l'Ukraine relatif à l'amélioration de la sécurité opérationnelle, aux mesures de réduction du risque et aux normes de sûreté nucléaire pour les installations nucléaires civiles en Ukraine (l' "Accord"). À cet égard, le Gouvernement des États-Unis d'Amérique souhaite proposer au Gouvernement d'Ukraine les ententes suivantes :

Le terme "contractants" comprend toutes les personnes et organisations chargées d'exécuter des contrats conclus par le Gouvernement des États-Unis d'Amérique au titre de l'Accord, y compris les sous-traitants, consultants, fournisseurs et sous-fournisseurs de matériel et de services à tout niveau.

L'article IV (1) est une clause d'exonération de responsabilité de tous dommages directs, indirects ou collatéraux et s'applique aux réclamations faites par le Gouvernement de l'Ukraine. Elle ne s'applique pas aux plaintes des tiers. Le terme "réclamations contractuelles" repris à l'article IV (1) fait référence uniquement aux réclamations formulées en vue de mettre en application les contrats dont sont parties le Gouvernement de l'Ukraine ou des ressortissants ukrainiens. Le terme "réclamation contractuelle" ne concerne pas les plaintes pour dommages à la propriété, notamment les dommages collatéraux, ni le décès ou les dommages corporels ni les plaintes relatives aux contrats entre le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et d'autres personnes pour la mise en oeuvre de l'Accord.

Le terme "mission officielle" repris dans l'article IV (2) englobe toutes les activités entreprises en vertu de l'Accord, par des fonctionnaires du Gouvernement des États-Unis d'Amérique ou par ses contractants et leurs employés.

La "responsabilité du Gouvernement de l'Ukraine" visée à l'article IV (2) comprend l'obligation de fournir une défense adéquate, de garantir et mettre hors de cause le Gouvernement des États-Unis et ses fonctionnaires en relation avec toute plainte portée contre l'un d'entre eux devant tout tribunal ou autre assemblée dans tout pays, concernant les activités entreprises au titre du présent Accord.

Les engagements pris par l'Ukraine au titre de l'article IV relativement aux réacteurs nucléaires civils que l'Ukraine possède au moment où l'Accord entre en vigueur restent d'application indépendamment de l'expiration ou de la dénonciation de l'Accord.

Si le Gouvernement de l'Ukraine marque son accord sur la proposition susmentionnée, cette note et votre note à cet effet constitueront une entente entre nos Gouvernements et fera partie intégrante de l'Accord.

Veillez agréer, Excellence, l'assurance de ma parfaite considération.

WARREN CHRISTOPHER

Son Excellence
Anatoliy M. Zlenko
Ministre des affaires étrangères d'Ukraine
Kiev

II

UKRAINE

MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES

Le 25 octobre 1993

Excellence,

J'ai l'honneur de faire référence à votre note du 25 octobre 1993, concernant l'Accord entre le Gouvernement de l'Ukraine et le Gouvernement des États-Unis d'Amérique relatif à l'amélioration de la sécurité opérationnelle, aux mesures de réduction du risque et aux normes de sûreté nucléaire pour les installations nucléaires civiles en Ukraine (l' "Accord"), disant :

[Voir note I]

J'ai l'honneur en outre de confirmer que le Gouvernement de l'Ukraine marque son accord sur la proposition susmentionnée et qu'elle fera partie intégrante de l'Accord.

Veillez agréer, Excellence, l'assurance de ma parfaite considération.

ANATOLIY ZLENKO
Ministre des affaires étrangères

L'Honorable Warren Christopher
Secrétaire d'État
États-Unis d'Amérique

